

Προς
Κύριο Παπουτσή Χρήστο
Υπουργό
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Π. Κανελλοπούλου 4, 10177 Αθήνα
Fax: 2106917944
Email: gramyp@yptp.gr

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2011

Θέμα: Διάσκεψη Δέσμευσης του ΟΗΕ, 7 – 8 Δεκεμβρίου, με την ευκαιρία του εορτασμού της Σύμβασης της Γενεύης για τους Πρόσφυγες.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Όπως ίσως γνωρίζετε, η συνάντηση σε υπουργικό επίπεδο όλων των Κρατών Μελών των Ηνωμένων Εθνών στις 7 - 8 Δεκεμβρίου 2011 στη Γενεύη θα τιμήσει την 60^η επέτειο της Σύμβασης του 1951 για τους Πρόσφυγες και την 50^η επέτειο της Σύμβασης του 1961 για τη Μείωση της Ανιθαγένειας. Η συνάντηση αυτή θα είναι επίσης μια ευκαιρία για τα κράτη να προχωρήσουν σε συγκεκριμένες μελλοντικές δεσμεύσεις για τη σαφή βελτίωση της προστασίας και της βοήθειας προς τους πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς. Τα Μέλη, καθώς και διακυβερνητικοί οργανισμοί όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούν επίσης να δεσμευθούν.

Η Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία Ηγουμενίτσας, η Άρσις, η Διεθνής Αμνηστία, η Διεθνής Συμμαχία για την Κράτηση (IDC), το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, οι Εθελοντές του Κόσμου, η Εθελοντική Εργασία Αθήνας - Ξενώνας Προσφύγων ΗΩΣ, η Ελληνική Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, το Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (ECRE), η Ιατρική Παρέμβαση, το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το i-RED – Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ετερότητα, η "ΛΑΘΡΑ" - Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες Χίου, η Μ.Κ.Ο. Αγκαλιά για την Περίθαψη και Στήριξη του Ανθρώπου, η Μ.Κ.Ο. "ΑΙΤΗΜΑ", το Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης «ΑΝΤΙΓΟΝΗ», το Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων, η Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών, η Ομάδα Νομικών για την Υποστήριξη των Δικαιωμάτων των Μεταναστών και Προσφύγων Θεσσαλονίκης, η PRAKSIS, η Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων και το Φόρουμ Μεταναστών Κρήτης, σας προτρέπουμε να επωφεληθείτε αυτής της ευκαιρίας και να δεσμευτείτε για τον τερματισμό της κράτησης των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο παιδιών, καθώς και τον τερματισμό της κράτησης κάθε παιδιού αποκλειστικά για μεταναστευτικούς σκοπούς.

Η επιστολή αυτή αποτελεί μέρος μιας παγκόσμιας εκστρατείας που ξεκίνησε από τη «Διεθνή Συμμαχία για τη Κράτηση» (IDC) και υποστηρίζεται από το «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους» (ECRE) και τη Διεθνή Αμνηστία.¹

Τα παιδιά, και συγκεκριμένα τα ασυνόδευτα ή χωρισμένα από τις οικογένειές τους παιδιά, δεν πρέπει ποτέ να κρατούνται αποκλειστικά για μεταναστευτικούς σκοπούς, δεδομένου ότι η κράτηση για αυτούς τους σκοπούς δεν μπορεί ουδέποτε να θεωρηθεί ότι είναι προς το συμφέρον τους. Η κράτηση των παιδιών αποκλειστικά για μεταναστευτικούς σκοπούς, είτε είναι ασυνόδευτα, χωρισμένα ή κρατούνται μαζί με την οικογένειά τους, δεν μπορεί ποτέ να δικαιολογηθεί και αντιπροσωπεύει μια οικτρή αποτυχία της υποχρέωσης για σεβασμό, ενδιαφέρον και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των παιδιών.

Οι καταστροφικές συνέπειες της κράτησης για μεταναστευτικούς σκοπούς στην ψυχική και σωματική υγεία των ασυνόδευτων, χωρισμένων και κρατούμενων μαζί με τις οικογένειές τους παιδιών, έχουν τεκμηριωθεί πέρα από κάθε αμφισβήτηση. Ειδικότερα, εφόσον είναι χωρισμένα από τους γονείς τους ή άλλους πρωτογενείς φροντιστές, τα ασυνόδευτα ή χωρισμένα από τους γονείς τους παιδιά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα και η κράτηση επιδεινώνει περαιτέρω την ευπάθειά τους.

Στην πραγματικότητα, η τάση σε ορισμένα κράτη μέλη της Ε.Ε. και σε άλλες χώρες φαίνεται να κλίνει προς τον τερματισμό της κράτησης των παιδιών αποκλειστικά και μόνο για μεταναστευτικούς σκοπούς, και ιδίως όσον αφορά στα ασυνόδευτα ή χωρισμένα από τους γονείς τους παιδιά.²

Η θετική αυτή εξέλιξη έχει επισπευσθεί, μεταξύ άλλων, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) που προκύπτει από υποθέσεις που αφορούν στην κράτηση των παιδιών που ζητούν άσυλο και άλλων παιδιών αποκλειστικά για μεταναστευτικούς σκοπούς. Η νομολογία αυτή υπογράμμισε ορθώς την εξαιρετικά ευάλωτη θέση των παιδιών αυτών, ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, ασυνόδευτων ή χωρισμένων παιδιών.³ Πρέπει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο όχι μόνο έκρινε ότι η κράτηση των παιδιών αυτών παραβιάζει το άρθρο 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (δηλαδή το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια ενός προσώπου), αλλά και ότι ισοδυναμεί με παραβίαση του άρθρου 3 του της Σύμβασης (π.χ. απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης).

Επιπλέον, ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει τονίσει ότι η προστασία των ασυνόδευτων παιδιών, τα οποία μερικές φορές εξαφανίζονται ή κινδυνεύουν να αποτελέσουν θύματα εμπορίας, θα μπορούσε να ενισχυθεί με μια σειρά μέτρων τα οποία δεν θα καταλήγουν σε στέρηση της ελευθερίας, "απλώς θα διασφαλίζουν έναν αρκετά αυστηρό έλεγχο της κινητικότητας των ανηλίκων προς το συμφέρον τους, από ιδρύματα κηδεμονίας".⁴

Τα Κράτη οφείλουν να επενδύσουν πιο ουσιαστικά σε καταλύματα που είναι καλύτερα προσαρμοσμένα «στο δικαίωμα του παιδιού στην ανάπαυση και την αναψυχή, στη συμμετοχή του σε παιχνίδια και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που

¹ Η «Διεθνή Συμμαχία για τη Κράτηση» (International Detention Coalition) είναι ένα δίκτυο οργανώσεων σε 50 χώρες που δραστηριοποιείται για τη προστασία των ανθρώπων σε κράτηση, λόγω της μεταναστευτικής τους ιδιότητας. Το «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους» (European Council on Refugees and Exiles - ECRE) είναι μια συμμαχία 70 μη κυβερνητικών οργανώσεων σε 31 Ευρωπαϊκά κράτη που παρέχουν συνδρομή σε πρόσφυγες και συνηγορούν για ανθρωπίνες πολιτικές ασύλου στην Ευρώπη. Το (όνομα φορέα) είναι μέλος του ECRE.

² Βλ. UNICEF και Children's Legal Centre, *Διοικητική κράτηση παιδιών: παγκόσμια αναφορά*, Φεβρουάριος 2011, σελ. 66

³ Ε.Δ.Δ.Α., *Mubilanzila Mayeka and Kaniki Mitunga v. Belgium*, Εφαρμογή No. 13178/03, Απόφαση της 12^{ης} Οκτωβρίου 2006, βλ., μεταξύ άλλων, παρ. 55, 101-104, και Ε.Δ.Δ.Α., *Mushkhadzhiyeva and others v. Belgium*, Εφαρμογή No. 41442/07, Απόφαση της 19^{ης} Ιανουαρίου 2010, παρ. 63 (μόνο στα Γαλλικά).

⁴ Υπατος Αρμοστής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, *Θέσεις για τα δικαιώματα των ανήλικων μεταναστών σε παράτυπο καθεστώς*, CommDH/Position Paper(2010)6, Στρασβούργο, 25 Ιουνίου 2010, σελ. 4.

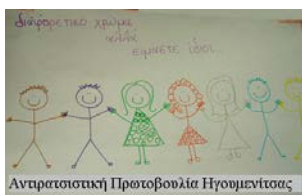
αρμόζουν στην ηλικία του και στην ελεύθερη συμμετοχή του στην πολιτιστική ζωή και τις τέχνες"⁵, καθώς και στο δικαίωμά του στην εκπαίδευση. Όλα τα παιδιά, είτε συνοδευόμενα είτε ασυνόδευτα θα πρέπει να είναι σε θέση να απολαμβάνουν τα δικαιώματα αυτά και να δέχονται επαρκή φροντίδα και προστασία.

Οι οργανώσεις που συνυπογράφουν καλούν τα κράτη να τερματίσουν την κράτηση όλων των παιδιών αποκλειστικά και μόνο για μεταναστευτικούς σκοπούς. Όπου είναι απολύτως αναγκαίος ο περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των οικογενειών με παιδιά, υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις στη κράτηση και λειτουργούν, όπως για παράδειγμα φαίνεται από την πρόσφατη έρευνα της Διεθνούς Συμμαχίας για την Κράτηση για τις εναλλακτικές της κράτησης για μεταναστευτικούς σκοπούς,⁶ καθώς και από μια πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύτηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.⁷

Την ίδια στιγμή, τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής για την αναμόρφωση του *κεκτημένου* για το άσυλο, οι οποίες περιλαμβάνουν σημαντικές διατάξεις που αφορούν την κράτηση των παιδιών. Στο πλαίσιο αυτό, καλούμε τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η κοινοτική νομοθεσία για το άσυλο περιλαμβάνει μια σαφή απαγόρευση της κράτησης των ασυνόδευτων παιδιών που ζητούν άσυλο, καθώς και τις αναγκαίες εγγυήσεις για να διασφαλιστεί ότι οι εναλλακτικές λύσεις στην κράτηση έχουν τεθεί σε εφαρμογή, με στόχο τον τερματισμό της κράτησης των οικογενειών με παιδιά. Οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για τη Σειρά Μέτρων για το Άσυλο είναι μια μοναδική ευκαιρία για τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. και τα κράτη μέλη να καθορίσουν τα σχετικά πρότυπα και να υιοθετήσουν ένα νομικό πλαίσιο για τη μη κράτηση των παιδιών που ζητούν άσυλο, το οποίο μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για άλλες περιοχές του κόσμου. Πιστεύουμε ότι αυτό θα ήταν ένα σημαντικό και ουσιαστικό βήμα που θα συμβάλει στη βελτίωση της κατάστασης των παιδιών που ζητούν άσυλο στην Ε.Ε. και μια εντυπωσιακή συμβολή στον εορτασμό της 60^{ης} Επετείου της Σύμβασης του 1951 για τους Πρόσφυγες.

Ελπίζουμε ότι θα μπορέσετε να υποστηρίξετε αυτή την έκκληση που απευθύνεται σε όλες τις κυβερνήσεις της Ε.Ε., ενόψει της Υπουργικής Συνάντησης στη Γενεύη, στις 7 - 8 Δεκεμβρίου 2011.

Με τιμή,

⁵ Άρθρο 31, Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

⁶ Βλ. Διεθνής Συμμαχία για τη Κράτηση, *Υπάρχουν εναλλακτικές. Ένα εγχειρίδιο για τη πρόληψη της περιττής κράτησης για μεταναστευτικούς λόγους*. Διαθέσιμο στο www.idcoalition.org/cap από τους Sampson R. Mitchell, G. και Bowring, L. (2011)

⁷ Edwards A., *Επιστροφή στα βασικά: Το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια ενός ατόμου και «Εναλλακτικές στη Κράτηση» Προσφύγων, αιτούντων άσυλο, ανιθαγενών και άλλων μεταναστών*, Legal and Protection Policy Research Series, UNHCR April 2011.

"ΛΑΘΡΑ" - Επιτροπή
Αλληλεγγύης στους
Πρόσφυγες Χίου

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ – ΚΕΝΤΡΟΝ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ της Εκκλησίας
της Ελλάδος

Ομάδα Νομικών για την
Υποστήριξη των Δικαιωμάτων
των Μεταναστών
και Προσφύγων Θεσσαλονίκης